

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-28-07, факс: 255-25-91

РІШЕННЯ

Про результати заслуховування керівництва Державної митної служби України з питань організації роботи митних органів та здійснення митної справи в умовах воєнного стану в Україні

«09» червня 2022 року
Протокол №101

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (далі – Комітет) на своєму засіданні 18 травня 2022 року, проведеному в режимі відеоконференції, заслухав керівництво Державної митної служби України з питань організації роботи митних органів та здійснення митної справи в умовах воєнного стану в Україні.

До участі у засіданні Комітету в режимі відеоконференції листом від 12.05.2022 № 04-32/10-2022/77175 був запрошений в.о. Голови Держмитслужби Демченко В.В. Разом з цим, у призначені дату та час до засідання Комітету Демченко В.В. не приєднався.

В обґрунтування причин щодо неможливості керівника Держмитслужби бути присутнім на засіданні Комітету в режимі відеоконференції, Держмитслужбою лише 17.05.2022 об 13:24 було направлено до Комітету листа, в якому повідомлялось про неможливість в.о. Голови Держмитслужби Демченка В.В. бути присутнім на засіданні Комітету у зв'язку з відрядженням для участі у міжнародній зустрічі з керівниками митної адміністрації Румунії, яка мала відбутися 19 травня 2022 року об 11:00 у пункті пропуску «Порубне-Сірет» (Чернівецька митниця).

За результатами обговорення даного факту, народні депутати – члени Комітету дійшли рішення, що причини неявки керівника Держмитслужби на засідання Комітету є неповажними, у зв'язку з чим в діях Демченка В.В. вбачаються ознаки порушення положень статей 17, 48 Закону України «Про

комітети Верховної Ради України».

Під час засідання народними депутатами України – членами Комітету спільно з представниками Держмитслужби були обговорені питання існуючої пропускної спроможності діючих пунктів пропуску для автомобільного сполучення на західному кордоні України, причини виникнення черг з транспортних засобів у таких пунктах пропуску, та пошуку і обговорення можливостей розширення такої пропускної спроможності.

Зокрема, на наявність черг на державному кордоні не лише на в'їзд в Україну, а й на виїзд з України звернув увагу народний депутат України Заблоцький М.Б. Одночасно з цим, народний депутат України Южаніна Н.П. довела інформацію про наявність скарг на кілометрові черги на виїзд з України від волонтерських організацій, які перевозять транспортними засобами швидкої допомоги на лікування до інших країн бійців ЗСУ та громадян України, які постраждали від бойових дій.

Члени Комітету наголосили присутнім на засіданні посадовим особам Держмитслужби, що така ситуація з чергами на кордоні ставить під загрозу продовження надання гуманітарної допомоги Україні у необхідних обсягах, та є неприпустимою.

За результатами обговорення, з урахуванням інформації, наданої Держмитслужбою, встановлено, що формування черг з транспортних засобів перед автомобільними пунктами пропуску на західній ділянці державного кордону зумовлено:

збільшенням кількості вантажів, що переміщуються через цю ділянку кордону, що викликано у тому числі блокуванням морських портів, вимушеним перенаправленням експортних та імпорتنих потоків на західну ділянку державного кордону у зв'язку з військовою агресією РФ проти України;

суттєвим збільшенням обсягів ввезення на митну територію України гуманітарної допомоги та значним збільшенням кількості легкових автомобілів, що ввозяться громадянами відповідно до Закону України від 24.03.2022 № 2142-ІХ з метою вільного обігу без сплати митних платежів (*протягом дії норм вказаного Закону громадянами було ввезено 86 тисяч транспортних засобів із застосуванням відповідної пільги*);

недостатньою кількістю діючих пунктів пропуску, їх застарілою інфраструктурою (*згідно з інформацією Держмитслужби із 20 автомобільних пунктів пропуску, розташованих на ділянці державного кордону з країнами ЄС тільки 9 пунктів пропуску мають змогу пропускати вантажі без вагових обмежень*);

залежністю від графіка роботи контролюючих органів суміжних сторін

(відсутністю у деяких пунктах пропуску цілодобової роботи ветеринарної служби Республіки Польща);

відсутністю у пунктах пропуску необхідної кількості сучасних технічних засобів митного контролю.

Згідно з інформацією, наданою Держмитслужбою, з метою врегулювання проблеми черг на кордоні вжито таких заходів:

за ініціативи Уряду було визначено три пункти пропуску для ввезення громадянами транспортних засобів, що ввозяться з метою вільного обігу, а саме пункти пропуску «Малий Березний», «Грушів» та «Устилуг»;

проведені перемовини з польською стороною щодо спрощення процедури оформлення транспортних засобів. Зокрема, для транспортних засобів, які транспортують паливно-мастильні матеріали, разом з представниками прикордонної служби були вжиті заходи, щодо оформлення таких транспортних засобів поза загальною чергою;

була досягнута домовленість з польською стороною щодо здійснення спільного митного оформлення із залученням контролюючих органів України на польській частині пункту пропуску «Устилуг».

Члени Комітету звернули увагу на те, що зазначені заходи не здатні в повній мірі розв'язати проблему виникнення черг на західній ділянці державного кордону України. Зважаючи на те, що на теперішній час це фактично єдина ділянка державного кордону для здійснення товарообігу, як в напрямку ввезення, так і вивезення питання збільшення пропускнуої спроможності пунктів пропуску на західній ділянці державного кордону України має стратегічне значення для економіки України, та потребує термінового вирішення, у тому числі шляхом залучення міжнародної технічної допомоги на побудову нових пунктів пропуску або ж розширенням пропускнуої спроможності існуючих.

При цьому, перший заступник Голови Держмитслужби Щуцький О.Г. інформував народних депутатів про розроблення Держмитслужбою програми розбудови міжнародних пунктів пропуску, та про неодноразові звернення щодо виділення фінансування на ці цілі, які до цього часу залишаються без задоволення.

За результатами обговорення цього питання члени Комітету повідомили керівництву Держмитслужби про готовність взяти участь в міжпарламентських зустрічах, організації роботи з отримання Україною міжнародної допомоги на такі цілі.

Окрему увагу під час засідання Комітету було приділено питанню передачі митними органами відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів

України «Про передачу майна для потреб Збройних Сил» від 26.02.2022 № 186-р (далі – Розпорядження №186-р) конфіскованого майна, майна, визнаного безхазяйним, майна, за яким не звернувся власник до кінця строку зберігання (у тому числі майно, визначене у статті 184 Митного кодексу України), що за правом успадкування чи на інших законних підставах перейшло у власність держави, що зберігається на складах митниць, до сфери управління Міністерства оборони, інших центральних органів виконавчої влади та державних органів, які здійснюють керівництво військовими формуваннями, утвореними відповідно до закону.

Комітетом відповідно до інформації, наданої листом Держмитслужби від 17.05.2022 № 08-2/17-01/1/2533 встановлено, що станом на 11.05.2022 зі складів митних органів військовим передано майно на суму 250,4 млн. грн., з них: за актами примусового відчуження або вилучення майна - 155,9 млн. грн.; на підставі розпорядження КМУ №186-р - 94,5 млн.грн. В розрізі основних категорій: транспортні засоби - 1 132 одиниці на 154,5 млн.грн.; цигарки - 1,5 млн. пачок на 35,4 млн.грн.; одяг та взуття - на суму 14,0 млн.грн.; мобільні телефони - 775 одиниць на 9,3 млн.грн.; комп'ютерна техніка - 1 665 одиниць на суму 8,3 млн.грн.; запчастини до авто - 106 673 одиниці на суму 5,3 млн.грн., тощо. В розрізі основних митниць: Закарпатська митниця - 78,3 млн.грн.; Львівська митниця - 69,5 млн.грн.; Одеська митниця - 24,2 млн.грн.; Волинська митниця - 19,8 млн.грн.; Чернівецька митниця - 14,2 млн.грн.; Житомирська митниця - 13,0 млн.грн.

Разом з цим, члени Комітету звернули увагу, на можливі зловживання законодавством з боку посадових осіб митних органів під час організації передачі такого майна, які можуть свідчити про наявність схем незаконного заволодіння майном, що зберігалось на складах митниць, шляхом передачі начебто на потреби Збройних сил України майна, що є непридатним для потреб оборони та цивільного захисту населення.

Так, народним депутатом України Дубінським О.А доведено до членів Комітету розміщену в ЗМІ інформацію про передачу Одеською митницею брендovих речей для потреб ЗСУ на підставі накладних за підписом в.о. начальника Одеської митниці Віталія Заколюдяжного, зокрема таких як футболки торговельних марок «Givenchy», «Gucci», «Polo», «Dolce&Gabbana» та ін, гламурні рюкзаки з полімерного матеріалу ТМ «Michael Kors», взуття спортивне для гри в футбол, ремені торговельних марок «Dolce&Gabbana», «Chanel», «Louis Vuitton», «Armani», тощо.

Зважаючи, що згідно з розпорядженням КМУ № 186-р передачі підлягало майно, необхідне для здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і

оборони, у членів Комітету виникли обґрунтовані зауваження у можливості використання жіночих рюкзаків, футбольного взуття, туалетної води та парфумів, дитячих костюмів, пальто саме у здійсненні таких заходів.

Народними депутатами – членами Комітету були поставлені відповідні запитання з приводу цієї ситуації в.о. начальника Одеської митниці Заколюдяжному В.В., першому заступнику Голови Держмитслужби Щуцькому О.Г.

Перший заступник Голови Держмитслужби Щуцький О.Г. повідомив, що за вищезазначеними фактами 11.04.2022 була розпочата службова перевірка.

Одночасно з цим, представники Держмитслужби та керівник Одеської митниці зазначили, що у зв'язку з тим, що Розпорядженням №186-р не визначено конкретний перелік майна та його кількість, що вилучається зі складів митних органів, таке визначення здійснюється самостійно отримувачами такого майна. Відповідно до пояснень Держмитслужби у митних органів відсутні повноваження визначати чи дійсно майно (будь-то брендовий одяг, взуття відомих світових марок, жіночі сумки, дитячі іграшки, навушники тощо) необхідне для національної безпеки і оборони України, а відтак підстави для відмови у передачі такого майна за Розпорядженням № 186-р відсутні. Згідно з позицією Держмитслужби контроль за цільовим використанням майна, переданого безоплатно, покладається на державні органи, установи, організації, що його отримали, а також на контролюючі та правоохоронні органи у межах їх компетенції.

Згідно з інформацією, озвученою в.о. начальника Одеської митниці Заколюдяжним В.В., коли до нього потрапив лист в якому 90 % товарів було жіночими, ним особисто було проінформовано Голову Одеської військової обласної адміністрації про цей факт, в результаті чого було призупинено процес передачі майна, а військовими частинами повернуто на склади митниці раніше отримане майно. При цьому, згідно з поясненнями Заколюдяжного В.В. ці товари є контрафактними, та не є брендовими. Водночас, членами Комітету було звернуто увагу, що саме Заколюдяжним В.В. було підписано видаткові накладні про видачу товарів зі складу митниці.

Разом з цим, Комітет вважає, що пояснення представників Держмитслужби не спростовують фактів можливих порушень законодавства з боку посадових осіб митних органів, адже саме митні органи є відповідальними за зберігання та здійснення розпорядженням таким майном у встановленому законодавством порядку. Одночасно з цим, як випливає з пункту 2 Розпорядження №186-р Держмитслужбі надано доручення організувати в

межах своїх повноважень роботу з передачі майна, визначеного пунктом 1 цього розпорядження, а отже саме посадові особи митних органів є відповідальними за формування переліку майна, яке підлягало такій передачі.

Членами Комітету встановлено, що ситуація з видачею Одеською митницею на потреби військових брендів речей широкого вжитку, які за своїми властивостями явно не можуть бути використані для забезпечення національної безпеки і оборони, набула широкого розголосу в ЗМІ, де у тому числі стверджується про можливі корупційні прояви з боку посадових осіб Одеської митниці, у тому числі безпосередньо її керівника Заколюдяжного В.В.. Очевидно, що розповсюдження такої інформації, у тому числі про наявність кримінальних проваджень за викладеними фактами, підірвало рівень довіри суспільства до посадових осіб митних органів, їх неупередженості та авторитету.

Однак, виходячи з наданої представниками Держмитслужби під час засідання Комітету інформації та виходячи з розпорядчих листів Держмитслужби вбачається, що єдиним заходом, направленим Держмитслужбою на врегулювання даної ситуації, є призначення перевірки дотримання службовими особами Одеської митниці вимог законодавства. Одночасно з цим, зважаючи на зайняту позицію Держмитслужби про відсутність у митних органів повноважень на визначення чи дійсно майно необхідне для національної безпеки і оборони України, а відтак і відсутність підстав для відмови у передачі такого майна за Розпорядженням № 186-р, можна дійти висновку, що Держмитслужбою не вбачаються порушення в діях посадових осіб Одеської митниці у викладеній ситуації.

Окремо члени Комітету звернули увагу на можливі факти зловживань під час вилучення транспортних засобів, які перебували під митним контролем в зонах митного контролю, створених в морських портах «Чорноморськ» та «Одеса», наявність фактів розкрадання майна, що зберігалося під митним контролем на митних складах в зоні діяльності Київської та Одеської митниць.

Членами Комітету були обговорені також і інші можливі факти порушення законодавства посадовими особами митних органів, інформація про які протягом дії воєнного стану в Україні розміщувалася в ЗМІ, у тому числі на офіційних веб-сайтах правоохоронних органів.

Зокрема, народний депутат України Холодов А.І. довів інформацію наявну в ЗМІ щодо фактів пропуску через пункти пропуску «Ягодин» та «Устилуг» (зона діяльності Волинської митниці) транспортних засобів з комерційними вантажами під виглядом «порожніх транспортних засобів»,

здійснення переміщення комерційних вантажів, а саме продуктів харчування та товарів широкого вжитку, під виглядом гуманітарної допомоги.

Також народний депутат повідомив, про те, що в ЗМІ та телеграм-каналах журналістів – розслідувачів з'явилась інформація, що 29.04.2022 представниками правоохоронних органів Республіки Польща було затримано вантажний транспортний засіб, який переміщував 1400 картонних коробів тютюнових виробів. При перетині державного кордону України в напрямку «виїзд» у пункті пропуску «Ягодин» Волинської митниці, вказаний транспортний засіб був оформлений посадовими особами митниці як «пустий». Членами Комітету були поставлені відповідні запитання в.о. Волинської митниці Татарчуку М.І. щодо вжитих заходів за цими фактами.

Відповідно до наданої Держмитслужбою інформації за вказаним вище фактом можливого незаконного переміщення тютюнових виробів через митний кордон України відповідно до наказу Держмитслужби від 03.05.2022 № 183 під головуванням Управління внутрішньої безпеки Держмитслужби проводиться позапланова невиїзна перевірка Волинської митниці з окремих питань, в рамках якої здійснено опитування ряду посадових осіб, у тому числі керівної ланки з застосуванням психо-фізіологічного опитування (поліграф).

Також відповідно до наказу Волинської митниці від 29.04.2022 № 114 стосовно причетних осіб (до вказаного вище переміщення) порушено дисциплінарні провадження, а також їх відсторонено від виконання посадових обов'язків. В рамках міжнародної співпраці Держмитслужбою скеровано відповідні запити до митної адміністрації Республіки Польща, з метою офіційного підтвердження або спростування, щодо факту перетину кордону України, транспортним засобом із наявними у ньому тютюновими виробами.

Одночасно з цим, народним депутатом України Холодовим А.І. також були порушені питання можливого порушення законодавства посадовими особами Закарпатської митниці за фактами, опублікованими в ЗМІ стосовно:

переміщення через міжнародний пасажирський для автомобільного сполучення пункт пропуску «Ужгород» транспортного засобу при огляді якого працівниками угорської митниці було виявлено 62,5 кг. бурштину сирця та виробів з нього;

проведення розслідування Державним бюро розслідувань стосовно посадових осіб Закарпатської митниці, які ймовірно могли сприяти незаконному переміщенню через митний кордон України 28 млн. доларів США та 1,3 млн. євро через міжнародний пасажирський пункт пропуску для автомобільного сполучення «Вилок-Тісабеч» до Угорської Республіки.

За цими фактами були поставлені запитання в.о. начальника Закарпатської митниці Безсмертному І.І. щодо вжитих заходів реагування керівництвом Закарпатської митниці.

Згідно з наданою Держмитслужбою та Закарпатською митницею інформацією за фактом незаконного переміщення через митний кордон України валютних цінностей відповідно до наказу Закарпатської митниці від 20.03.2022 № 130 «Про проведення тематичної перевірки», проводиться тематична перевірка з метою вивчення обставин здійснення посадовими особами митниці митного контролю та митного оформлення автотранспортного засобу, яким можливо було здійснено переміщення цих валютних цінностей. З метою повного, об'єктивного й всебічного встановлення і дослідження фактичних обставин та матеріалів справи, Держмитслужбою 28.03.2022 направлено запит стосовно отримання інформації від митних органів Угорської Республіки (станом на 16.05.2022 відповідь не надходила), у зв'язку з чим, проведення перевірки, призначеної Закарпатською митницею, призупинено. Станом на час проведення засідання Комітету відповідна інформація від митних органів Угорської Республіки не надходила.

Разом з цим, Комітетом відповідно до інформації, яка розміщена на офіційному веб-сайті Державного бюро розслідувань встановлено, що «слідчими Державного бюро розслідувань відкрито кримінальне провадження за фактом зловживання службовими особами Закарпатської митниці. За оперативною інформацією, працівники митниці могли сприяти незаконному переміщенню через державний кордон 28 млн доларів та 1,3 млн євро через пункт пропуску "Вилок" до Угорщини. Гроші вивозились у валізах без декларування та в обхід митних правил. Кримінальне провадження порушено за ч. 2 ст. 364 ККУ, зловживання владою або службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки».

Серед іншого, під час обговорення народні депутати – члени Комітету звернули увагу на динаміку зниження обсягів надання гуманітарної допомоги для України від міжнародних партнерів. Зокрема, відповідно до статистичної інформації наведеної представниками Держмитслужби у березні 2022 року до України надійшло 183 тисячі тон гуманітарної допомоги, у квітні 2022 року – 122 тисячі тон та за травень 2022 року – 61 тисяча тон гуманітарної допомоги. При цьому, перший заступник Голови Держмитслужби Щуцький О.Г. повідомив про проведення роботи з митними органами суміжних держав, зокрема з митними органами Польщі, щодо спрощення митного оформлення гуманітарних вантажів.

При цьому, народний депутат України Дубінський О.А. допустив, що зменшення обсягів гуманітарної допомоги, яка надходить до України пов'язано у тому числі з набранням чинності Законом України від 24.03.2022 № 2142 - IX,

яким запроваджено пільги зі сплати митних платежів, що може свідчити про те, що до моменту набрання чинності цим Законом комерційні вантажі переміщувалися в Україну під виглядом гуманітарної допомоги. Одночасно з цим, народний депутат України Леонов О.О. порушив питання необхідності посилення контролю за оформленням та переміщенням товарів, які надходять в Україну як гуманітарна допомога та незаконної торгівлі (реалізації) товарів, які надійшли в України, як гуманітарна допомога.

В ході засідання, членами Комітету були порушені і інші питання, у тому числі щодо дублювання функцій Координаційно-моніторингової митниці з функціями Департаменту протидії митним правопорушенням, що впливає на час здійснення митного оформлення товарів, питання завершення процедури реорганізації митних органів та оплати праці посадових осіб таких митних органів, бачення Держмитслужби щодо зміни формату роботи митних органів у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні, кадрової політики митних органів та інш.

Відповідно до пункту 2 частини п'ятої статті 50 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» у рекомендаціях комітетів щодо контролю за діяльністю державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб зазначаються, зокрема, сформульована позитивна чи негативна оцінка роботи державного органу, органу місцевого самоврядування чи посадової, службової особи.

Таким чином, за результатами порушених під час засідання Комітету питань, Комітет дійшов таких висновків.

1. Питання пропускної спроможності пунктів пропуску на західній та південно-західній ділянках державного кордону України має стратегічне значення для економіки України, у зв'язку з чим питання збільшення такої пропускної спроможності потребує термінового вирішення, зокрема шляхом запровадження процедур спільного митного контролю з митними органами суміжних держав, збільшення штатної чисельності підрозділів митного оформлення в пунктах пропуску, залучення міжнародної технічної допомоги на побудову нових пунктів пропуску або розширення існуючих.

2. З метою недопущення черг на кордоні, пов'язаних із збільшенням кількості ввезення на митну територію України транспортних засобів громадянами, вбачається за необхідне розширити перелік міжнародних пунктів пропуску через державний кордон, затверджений Розпорядженням Кабінету Міністрів України «Питання переміщення окремих транспортних засобів через митний кордон України» від 03.05.2022 №354-р пунктами пропуску на кордоні з Республікою Молдова та Румунією.

3. Керівництвом Держмитслужби не забезпечено належну організацію та

координацію роботи митних органів в період воєнного стану за напрямками:

1) передачі митними органами відповідно до Розпорядження №186-р необхідного для здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та цивільного захисту населення в умовах воєнного стану конфіскованого майна, майна, визнаного безхазяйним, майна, за яким не звернувся власник до кінця строку зберігання (у тому числі майно, визначене у статті 184 Митного кодексу України), що за правом успадкування чи на інших законних підставах перейшло у власність держави, до сфери управління Міністерства оборони, інших центральних органів виконавчої влади та державних органів, які здійснюють керівництво військовими формуваннями, утвореними відповідно до закону, та правоохоронним органам.

2) контролю за переміщенням валютних цінностей через державний кордон України відповідно до чинного законодавства;

3) недопущення незаконного переміщення через митний кордон України тютюнових виробів;

4) недопущення ввезення в Україну комерційних вантажів під виглядом гуманітарної допомоги.

4. Питання організації роботи з передачі конфіскованого та іншого майна, що перейшло у власність держави, на потреби Збройних Сил України, сил територіальної оборони, безоплатної передачі закладам охорони здоров'я, освіти, соціального забезпечення населення або на благодійні цілі потребує суттєвого доопрацювання в частині посилення контролю за передачею такого майна, яке перейшло у власність держави з метою нівелювання корупційної складової.

Також вбачається необхідність ініціювання перегляду застарілих підходів до процедури знищення та утилізації майна, що перейшло у власність держави та зберігається митними органами.

5. В умовах війни змінилися реалії роботи всіх без виключення органів державної влади, а особливо митних органів, від організації роботи яких залежить наповнення Державного бюджету України, швидкість пропуску до України вантажів з гуманітарною допомогою, продуктів харчування, товарів оборонного призначення, тощо. Належне виконання в умовах воєнного стану митними органами покладених на них завдань має стратегічне значення для забезпечення життєдіяльності держави.

Натомість протягом останніх 3-х місяців в ЗМІ, у тому числі на офіційних веб-ресурсах правоохоронних органів, неодноразово поширювалася інформація

щодо наявності зловживань, корупційних проявів у діях посадових осіб Одеської, Закарпатської та Волинської митниць.

Очевидно, що в той час, коли все українське суспільство об'єдналося в боротьбі з військовою агресією Російської Федерації проти України, інформація щодо можливих службових зловживань з боку посадових осіб Одеської митниці під час передачі майна на потреби військових, про причетність посадових осіб Закарпатської митниці до схем незаконного вивезення валютних цінностей з України, про наявність в зоні діяльності Волинської митниці схем незаконного переміщення тютюнових виробів та інших товарів через державний кордон України, та відсутність адекватного реагування з боку центрального апарату Держмитслужби на таку інформацію, підриває рівень довіри суспільства не лише до посадових осіб митних органів, їх неупередженості та авторитету, а й взагалі до державної влади в Україні.

Комітетом встановлено, що на посадах керівників Одеської, Закарпатської та Волинської митниць, як і в переважній більшості митниць, відсутні постійні працівники. Так, за цими посадами Держмитслужбою покладено виконання обов'язків на посадових осіб центрального апарату Держмитслужби та інших митних органів. А отже з такими особами контракти за посадами керівників відповідних митниць Держмитслужбою не укладалися, відповідні завдання та показники на посадах для цих осіб не визначалися, як і не передбачено проведення оцінки результатів їх діяльності.

У зв'язку з цим, Комітет дійшов висновку про те, що вжиті керівництвом Держмитслужби кадрові рішення щодо виконання обов'язків за посадами керівників Одеської, Закарпатської та Волинської митниць, не сприяли досягненню поставленої мети щодо ефективності та недопущення корупційної складової в роботі вищезазначених митниць.

6. У зв'язку з оголошенням простою в роботі окремих митних органів, призупиненням функціонування повітряних та морських пунктів пропуску через державний кордон України, зміною логістичних маршрутів товарообігу, є необхідною оптимізація структури митних органів та перегляд їх штатної чисельності, у тому числі збільшення штатної чисельності митних органів, розташованих на західній ділянці державного кордону України за рахунок посадових осіб митних органів, що перебувають в простой.

За результатами обговорення та керуючись положеннями Закону України «Про комітети Верховної Ради України», Закону України «Про державну службу», постанови Верховної Ради України №18-ІХ від 29.08.2019 «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання», в межах виконання контрольної функції,

Комітет вирішив:

I. Щодо загальних питань роботи митних органів та кадрової політики Держмитслужби

1. Визнати незадовільною діяльність Держмитслужби в період воєнного стану за напрямками:

1) організації та координації роботи митних органів з передачі відповідно до Розпорядження №186-р необхідного для здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та цивільного захисту населення в умовах воєнного стану конфіскованого майна, майна, визнаного безхазяйним, майна, за яким не звернувся власник до кінця строку зберігання (у тому числі майно, визначене у статті 184 Митного кодексу України), що за правом успадкування чи на інших законних підставах перейшло у власність держави, до сфери управління Міністерства оборони, інших центральних органів виконавчої влади та державних органів, які здійснюють керівництво військовими формуваннями, утвореними відповідно до закону, та правоохоронним органам.

2) здійснення контролю за дотриманням правил переміщенням валютних цінностей через митний кордон України;

3) організації боротьби з незаконним переміщенням товарів через митний кордон України.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України спільно з Міністерством фінансів України розглянути в межах повноважень, викладені у цьому рішенні обставини та за наслідками розгляду вжити відповідні кадрові рішення.

3. Рекомендувати керівнику Держмитслужби:

взяти до уваги інформацію, викладену у цьому рішенні щодо можливих порушень з боку посадових осіб Одеської, Закарпатської та Волинської митниць;

з метою усунення шкідливих наслідків для авторитету митних органів за фактами можливих порушень з боку посадових осіб Одеської, Закарпатської та Волинської митниць, інформація про які викладена у цьому рішенні, підвищення рівня довіри суспільства митних органів, переглянути кадрові рішення щодо керівників та їх заступників Одеської, Закарпатської та Волинської митниць, а також керівників митних постів в зоні діяльності яких виявлено порушення законодавства, зазначені в цьому рішенні;

здійснити призначення керівників митних органів на постійній з основі з укладенням контрактів відповідно до чинного законодавства;

надати до Комітету особисте бачення подальшого функціонування системи митних органів, їх структури та штатної чисельності, фінансового

забезпечення в умовах воєнного стану та зважаючи на наслідки від військової агресії РФ проти України.

4. Направити вказане рішення до ДБР для вжиття заходів реагування в межах повноважень.

II. Щодо врегулювання питання пропускної спроможності пунктів пропуску через державний кордон України

1. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

1.1. внести зміни до Розпорядження Кабінету Міністрів України «Питання переміщення окремих транспортних засобів через митний кордон України» від 03.05.2022 №354-р щодо збільшення кількості пунктів пропуску через митний кордон України, через які, відповідно до частини другої статті 195 Митного кодексу України, можуть переміщуватись транспортні засоби, придбані за межами митної території України громадянами України, пунктами пропуску на кордоні з Республікою Молдова та Румунією;

1.2. вжити організаційні заходи, спрямовані на усунення черг в пунктах пропуску через державний кордон України, збільшення пропускної спроможності пунктів пропуску, у тому числі шляхом збільшення штатної чисельності особового складу підрозділів митного оформлення, розташованих в таких пунктах пропуску, зменшення обмежень стосовно ваги транспортних засобів, які можуть переміщуватися через наявні пункти пропуску для автомобільного сполучення, розташовані на ділянці державного кордону з країнами ЄС. У разі необхідності, підготувати та затвердити відповідні нормативно-правові акти.

III. Щодо розпорядження товарами, транспортними засобами комерційного призначення, що зберігаються на складах митних органів

1. Рекомендувати Кабінету Міністрів України переглянути положення розпорядження від 26.02.2022 № 186-р “Про передачу майна для потреб Збройних Сил” з метою уточнення переліку товарів, які підлягають передачі для потреб Збройних Сил та порядку передачі такого майна, задля недопущення можливості зловживань з боку посадових осіб органів виконавчої влади та нівелювання корупційної складової під час передачі/отримання майна, необхідного для здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та цивільного захисту населення в умовах воєнного стану.

2. Державній митній службі України:

надати до Комітету матеріали, проведеної відповідно до наказу Держмитслужби від 18.04.2022 № 161, перевірки дотримання посадовими особами Одеської митниці вимог законодавства під час здійснення передачі,

примусового відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного стану.

підготувати та надати на розгляд Комітету пропозиції щодо вирішення проблемних питань, у тому числі перегляду положень законодавства, з розпорядження майном, яке зберігається на складах митниць, що було вилучено чи конфісковане та іншого майна, що перейшло у власність держави, зокрема такого, яке не було реалізоване та підлягає знищенню.

надати до Комітету пропозиції щодо перегляду положень законодавства в частині удосконалення підходів до процедур знищення та утилізації майна, що перейшло у власність держави та зберігається митними органами;

опрацювати питання та надати свої пропозиції щодо можливості безоплатної передачі наявного на складах митних органів майна, що перейшло у власність держави, громадянам, які постраждали внаслідок військової агресії РФ, або соціально незахищеним громадянам за поданням керівництва ОВА до митного органу відповідних переліків такого майна;

забезпечити ознайомлення народного депутата України Дубінського О.А. з накладними, на підставі яких Одеською митницею здійснювалася передача майна, що зберігалось на складах митниці відповідно до Розпорядження 186-р.

3. Доручити голові підкомітету з питань митної справи Сові О.Г. організувати спільно з народними депутатами України - членами Комітету, представниками Держмитслужби та інших центральних органів виконавчої влади напрацювати пропозиції щодо змін до чинного законодавства України в частині врегулювання проблемних питань з розпорядження майном (у тому числі процедур знищення та утилізації), яке перейшло у власність держави та зберігається митними органами;

IV. Щодо фактів можливих порушень законодавства, інформація про які оприлюднена в ЗМІ, у тому числі на офіційних веб-сайтах правоохоронних органів, та доведена народними депутатами України:

1. Рекомендувати Держмитслужбі:

направити повторно звернення до митних органів Угорської Республіки з метою з'ясування обставин можливого незаконного переміщення валютних цінностей через державний кордон України, озвучених на цьому Комітеті;

активізувати взаємодію з правоохоронними органами з питань з'ясування причетності посадових осіб Закарпатської митниці до факту незаконного переміщення валютних цінностей через державний кордон України, озвучених на цьому Комітеті;

надати до Комітету інформацію про результати позапланової невіїзної перевірки Волинської митниці, призначеної наказом Держмитслужби від 03.05.2022 № 183 та результати дисциплінарних проваджень, порушених відповідно до наказу Волинської митниці від 29.04.2022 № 114.

V. Щодо контролю за переміщенням гуманітарної допомоги через державний кордон України

4.1. Рекомендувати Держмитслужбі посилити в межах компетенції контроль за переміщенням гуманітарної допомоги через митний кордон України, вжити заходів щодо недопущення переміщення комерційних вантажів через митний кордон України під виглядом гуманітарної допомоги.

VI. Держмитслужбі забезпечити ознайомлення народного депутата України Холодова А.І. з інформацією щодо:

переліку митних органів, що знаходяться у процесі реорганізації та причини, з яких дані митні органи не реорганізовані до цього часу;

кількість посадових осіб, що продовжують працювати в митних органах, що знаходяться у процесі реорганізації та причини, з яких їх не переведено до Державної митної служби України та її територіальних органів у форматі єдиної юридичної особи або не звільнено у встановленому законодавством порядку;

загальний розмір бюджетних коштів, витрачених у 2022 році на оплату праці посадовим особам митних органів, які знаходяться у процесі реорганізації;

орієнтовний термін завершення процесу припинення діяльності митних органів, що знаходяться в стані реорганізації.

1) узагальненою інформацією за період з моменту введення в Україні воєнного стану:

про відкриті кримінальні провадження, об'єктом яких є злочини у сфері службової та професійної діяльності, стосовно посадових осіб Волинської, Львівської, Закарпатської та Одеської митниць Держмитслужби, із зазначенням конкретних посадових осіб, відносно яких порушені такі кримінальні провадження;

прийнятих рішень про порушення дисциплінарного провадження стосовно посадових осіб Волинської, Львівської, Закарпатської та Одеської митниць Держмитслужби;

фактів подання керівниками митниць Держмитслужби матеріалів про вчинення державними службовцями митниць адміністративних проступків,

корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, кримінальних правопорушень до органів, уповноважених розглядати справи про такі правопорушення;

фактів притягнення до дисциплінарної відповідальності посадових осіб митниць Держмитслужби у порядку, встановленому Законом України «Про державну службу» із застосуванням дисциплінарного стягнення у вигляді звільнення з посади державної служби або розірвання контракту.

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Гетманцев Данило Олександрович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000440A3100AB198F00
Дійсний до: 25.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-32/01-2022/94193 від 10.06.2022

921303